

JUHLAJULKAISU

MURENA

9 / 2025

60
vuotta

PUHEENJOHTAJAN TERVEHDYS

MURENA RY - AJAN PAINEESSA

Murena Ry on paikallinen porvoolainen seura, jonka merkitys urheilusukellustoiminnassa on Porvoon alueella merkittävä.

Aikoinaan tultuani Murenan toimintaan mukaan joskus 1990-luvulla, vanhalla tukialuksella ajeltiin joka viikonloppu ulkona. Perjantaina lähdettiin ja sunnuntaina tultiin takaisin. Kesäisin järjestettiin kaksi sukellusleiriä, yksi kotivesillä välillä Helsinki-Kotka, toinen Saaristomerellä. Mielestäni sukeltajat olivat nuorempia kuin tänä päivänä toimintaan osallistuvat.

Kehitys on kuitenkin mennyt siihen suuntaan, että sukeltajat alkavat olla hieman varttuneempia ja usein perheellisiä, jolloin mahdollisuus olla vesillä joka viikonloppu perjantaista sunnuntaihin on monelle mahdotonta. Nykyisin viikonloppusukelluksia voidaan toteuttaa useana päivänä, mutta pääsääntöisesti tullaan yöksi kotiin. Aiemmin sukellustoiminta oli mielestäni jotenkin yhteisöllisempää ja Murenalaiset olivat kuin yhtä suurta perhettä. Kaikenlaisiin saaristossa pidettäviin juhliin kuului aina sukelluskeikka ja sen jälkeen leiriytyminen jonnekin virkistysalueyhdistyksen saareen telttasaunoineen ja paellapatoineen. Näihin tilaisuuksiin osallistui useita venekuntia.

Tänä päivänä Murenan kaluston ylläpito on ollut suurin haaste seuralle. Suuri tukialus on kyllä tilava ja siellä mahtuu majoittumaan hienosti, mutta polttoainekulutus ja muut käyttökustannukset ovat myös sen mukaisia. M/Y Murenan polttoainekulutus on kaudessa useita tuhansia euroja. Kaikesta huolimatta toiminta jatkuu ja uusia innokkaita sukeltajia tulee joukkoomme joka vuosi lisää.

Murenan toiminnan aallonpohja oli, kun koronarajoitukset astuivat voimaan. Tuli kahden vuoden periodi, kun oikeastaan koko toiminta oli jäissä ja myös jäsenkatoa alkoi tapahtua. Tämän jälkeen uudet johtokunnat aloittivat määrätietoisesti toiminnan ylösajon, ja yritettiin kovasti mainostaa sukelluksen peruskursseja. Julkista näkyvyyttä lisättiin erilaisten tempausten avulla, verkkosivuja päivitettiin ja vanhoille jäsenille alkoi sähköpostiin ilmestyä mm. jäsenkirjeitä.

Tänään Murena alkaa tavoittaa vanhaa asemaansa alueellisesti johtavana sukellustoimijana.

Murenan toiminta on laajentunut laitesukeltamisesta vähän kahteen eri suuntaan. Aluksi noin 15 vuotta sitten tuli seoskaasu-sukellustoiminta, ja kerhon täyttövarustelu täytyy saada myös siihen soveltuvaksi. Nyt tänä päivänä Murenaan on liittynyt myös kasvava vapaasukeltajien ryhmä, joilla intoa ja tarmoa tuntuu toimintaan riittävän joka lähtöön.

Ajat muuttuvat, toimintamallit ja -tavat muuttuvat mutta Murena on yhä olemassa, säilyy ja kasvaa tämän ja tulevienkin aikojen muutospainissa.

Masa Luoma
Puheenjohtaja

Kuvat: Jukka Sorvisto

MUISTELMA MURENASTA

Tervehdys kaikki Murenalaiset, onnittelten 60-vuotiasta synttärisankaria!

Vien teidät aluksi muisteluissani kauas taaksepäin 1970-luvun loppuun. Sukellusinnostukseni alkoi vuonna 1977 Murenan lehti-ilmoituksesta, jossa mainostettiin sukelluskursseja. Hyvän ystäväni Roger ”Jocke” Kokkolan kanssa meitimme, mentäisinkö kurssille yhdessä. Hallussa oli uunituoreet diplomit yhdessä arhiksessa käymistämme saaristo- ja rannikkolaivurin kurseista. Vesielementti oli meille jo ennestään tuttu venereissuista mm. Äggskäriin ja muihin Porvoon saariston lähi-kohteisiin. Pinnanalainen maailma kiehtoi myös! Sukelluskurssille lähdettiin, ja siellä tulivat tutuiksi kouluttajat Klas ”Klasu” Lindqvist, Ossi Johansson, Kaj Rosqvist, Ulf-Erik Gustafsson, C-M Weckman, Boris Aarnio. Kurssin suorittamisen jälkeen liityimme Murenan jäseniksi.

Sukellustoiminta oli ja on edelleen melko kallis harrastus. Jocken kanssa ostimme kimpassa yhden sukelluslaitteen ja molemmille hankittiin omat märkäpuvut ja perusvälineet. Siitä sitten alkoi aktiivinen sukellusharrastukseni. Sukeltaminen oli tuolloin melko harvinainen harrastuslaji nykypäivään verrattuna.

1970-luvun lopussa kerhon hallitus oli ikääntymässä ja toimintaan haettiin uutta verta. Olinkin ensimmäisen kerran kerhon puheenjohtaja vuonna 1979. Sen jälkeen toimin puheenjohtajana 1980 ja 1985–1988. Varapuheenjohtajana olin 1981–1982 ja 1990 sekä 1993–1995 ja johtokunnan jäsenenä 1991–1992 (14 vuotta mukana johtokunnassa eri tehtävissä).

Sukellusleireillä Porvoon saaristossa liikuttiin kerhon veneellä, joka oli tammesta tehty entinen pelastusvene. Siinä ei ollut kuin muutama makuupaikka. Suurin osa leiriläisistä telttaili, vain harvalla oli oma vene. Kun mentiin hyllylle, hypättiin kerhon veneeseen ja ajettiin sukelluspaikalle. Vanhalla kerhon veneellä oli toimittu vuosia, kun me uudet aktiivit rupesimme keskustelemaan uudemman ja suuremman veneen tarpeesta, koska sukellusharrastuksen suosio oli kasvanut. Kun oli päästy niin pitkälle, että hankita toteutetaan, tuli ongelmia eteen rahoituksen kanssa; kerholle ei myönnetty suoraan lainaa, vaan jäsenistön yksityishenkilöt takasivat lainan. Sopiva vene löytyi Helsingistä 1981. Uuteen veneeseen saatiin mahtumaan myös kompressorin. Vanha vene myytiin Loviisaan, jonne vein sen henkilökohtaisesti.

Uusi vene oli veneiden säilytyskentällä Vileniuksen telakkarakennuksen vieressä, jossa sitä peruskunnostettiin sukellustoimintaan paremmin soveltuvaksi. Puistokemistit olivat yöpyneet veneessä, olihan se varmasti houkutteleva ja tilava. He halusivat ilmeisesti paistaa makkaraa, ja sytyttivät nuotion veneen sisällä. Vene paloi melko pahasti. Tämän vastoinikäymisen jälkeen oli todella haasteita saada kerhon jäsenet motivoitua ja kerhotoiminta jatkumaan. Sukelluskerho ilman venettä on kuin sukeltaja ilman ilmapulloja. Tunsin saaristolaisia jonkin verran. Menin Pellinkiin, koska Martin Tillmannilla oli troolari, joka ei ollut enää aktiivitoissa. Kysyin häneltä, voisiko hän vuokrata troolarin Murenalle. Martin vastasi, että kun kysyt kalastajalta venettä, se on vähän sama, kuin kysyisin sinulta, lainaatko vaimoasi. Mutta mene veljeni luo kysymään, voi olla, että hän on toista mieltä. Näin tein, ja veli Calle

vuokrasi meille King Fisher -nimisen veneen. Sillä päästiin jollain tavalla jatkamaan leiritoimintaa.

Kerhon uuden veneen hankinta oli edellyttänyt, että kävimme katsomassa viittä-kuutta eri venevaihtoehtoa. Yksi näistä oli ollut 16-metrinen tanskalainen troolari ”Vikingen”, mutta sen syväys oli yli 2 metriä, eikä se siksi ollut soveltunut Murenan käyttöön. Mutta me Jocken kanssa innostuimme troolarista ja teimme Helsingissä siitä tarjouksen. Monien keskustelujen kautta päädyttiin kauppoihin ja Vikingen tuli Porvooseen. Jocke asui Sikosaaressa talossa, joka oli joskus ollut Porvoon ensimmäinen luotsiasema. Se sijaitsi jyrkän kivilaiturin vieressä. Siinä oli hyvä kunnostaa ja huoltaa troolaria. Koska Murenan palaneen veneen kunnostus kesti useita vuosia, tässä meillä oli nyt kulkupeli, jolla voitiin tehdä myös Murenan reissuja, esimerkiksi ensimmäinen Saaristomeren leirireissu päämääränä Utö. Leirit pidettiin usein Brokholmenissa, joskus Kim Gustafssonin kesäpaikassa Pirttisaaressa jne.

Sukellusleireistä muistelen muun muassa Park Victoryn sukellusta. Olimme käyneet jo kerran hyllyllä ja pidimme decoa. Oli kaunis päivä, aurinko paistoi ja oli kuuma. Kim hyppäsi innoissaan veteen silmälasit nenällään. Nehän putosivat naamalta ja Kim oli tietenkin surullinen ja avuton ilman lasejaan. Decon jälkeen seuraava sukellus alas hyllylle olikin samalla myös yritys löytää Kimin silmälasit. Luulen, että oli pieni löytöpalkkiokin luvassa! Sukelsin alas Park Victorylle ja näin silmälasit reelingin vieressä kannella. Laitoin ne sukelluspukuun piiloon. Pinnalla Kim katseli kaikkia toiveikkaasti, jos joku olisi löytänyt silmälasit. En maininnut mitään laseista, eivätkä muutkaan olleet löytäneet mitään. Tunnin kuluttua annoin Kimille silmälasit ja sanoin, että mitä jos kokeilisit vaikka näitä. Siitä se leppoisa yhdessä olo jatkui iltaa kohti.

Uusia hylkysukelluskohteita etsittiin talvisin mm. vanhoista sano-malehdistä, joita sai selailla kirjaston arkistossa valkoiset käsineet käsissä. Samoin oikeuden pöytäkirjoja tai muita asiakirjoja pääsi tutkimaan arkistoon, joka sijaitsi kaupungintalon kellarissa. Vanhoista asiakirjoista saattoi päästä haaksirikkojen jäljille. Minulla on vielä kopio uponneen Fortunan meriselityksestä; itse hylkyähän ei ole vielääkään löytynyt. Tästä voisi joku vielä jatkaa selvittelyä. Nykyäänhän meillä on internet...

Pienelle kerholle vene oli suurin mutta välttämätön kustannuserä. Etsittiinkin koko ajan eri tapoja saada kerhon kassaan lisää varoja. Porvoon kaupungin uimarannat puhdisti yksityishenkilö. Kävin 1979 keskustelemassa Porvoon kaupungilla Förstin ja maalais-kunnan Välimäen kanssa, olisiko Murenalla mahdollisuutta tehdä rantojen puhdistusta, koska saisimme isommalla ryhmällä puhdistettua rannat tehokkaasti. Sekä Försti että Välimäki olivat myönteisiä, ja niin kerho sai hyvää lisätuloa tästä alkaen. Samalla porukka sai keväällä snorklaus- ja sukellusharjoitusta.

Olimme eräänä keväänä Sondby 1:ssä puhdistamassa rantaa. Siinä kahlatessani ja snorklatessani näin jotain kiiltävää ja kellertävää pohjassa. Hamusin sitä ja sehän oli kultasormus. Siihen oli kaiver-rettu naisen nimi ja päivämäärä. Putsausprojektin jälkeen sormus jäi autoni kojelaudan lokeroon ja mietin, mitä tekisin sille - viekö poliisille, laitanko ilmoituksen lehteen. Siihen aikaan ei ollut tietokoneita tai nettiä. Menee kuukausi, ja tulee sukelluskeikka Tervajärvelle. Pikkupoika oli hypännyt ponnahduslaudalta veteen ja unohtanut silmälasit naamalleen. Ne olivat pudonneet veteen. Pohjustin soittajalle, että Tervajärvi on sitten tummapohjainen järvi, josta voi olla aika vaikea löytää mitään, mutta voidaan toki yrittää. Laskeuduin ponnahduslaudan alta narua pitkin veteen, ja ensimmäisenä pimeydestä tuli vastaan kyljellään oleva metalli-verkkoroskis. Sen sisällä oli silmälasit! Ne eivät olleet vajonneet pidemmälle järven tummaan syvyyteen. Tulin pintaan silmälasien kanssa, ja perheen riemu oli suuri, niin myös minun. Lähdimme perheen isän kanssa roudaamaan sukelluskamoja takaisin autolle. Hän kysyi vakiokysymyksen, että onkos keikoilta koskaan löytynyt mitään aarteita. Sanoin siihen, että ei nyt niinkään, mutta keväällä kyllä löysin yhden kultasormuksen Sondbystä. Vai niin, hän sanoo. Onko siinä se ja se nimi ja päiväys? Minulla oli vielä sormus autossa, joten otin sen käteeni ja pyysin miestä toistamaan nimen ja päiväyksen. Ne olivat samat! Tämähän on sinun, sanoin, ja annoin miehelle sormuksen. Hän oli hukannut sen kaksi vuotta aiemmin Sondbyn hiekkakuopalla. Mies totesi, että tämähän oli uskomaton sukelluskeikka, kun saatiin takaisin sekä pojan silmä-lasit että sormus. Ja tämä tarina on tosi!!!

Kerhon kilpailutoiminta oli aktiivista. ”Muumi-mamman” veli Per-Olof ”Prälle” Jansson ja hänen poikansa Peter Jansson olivat harrastaneet sukellussuunnistusta suurella menestyksellä jo 1960-luvulta alkaen. 1970–80-luvuilla sukellussuunnistus oli hyvin suosittu kilpalaji Suomessa ja Pohjoismaissa, myös venä-läiset kilpailijat kävivät Suomessa kisoissa. Janssonit innoittivat myös minut aloittamaan tämän kilpailuharrastuksen. Saavutinkin siinä jonkin verran menestystä, myös parisukelluksessa Sakke Vehkalan, Peter Janssonin, Ari Pajarin ja Thomas Blomgrenin kanssa. Paras saavutukseni on Pohjoismaiden hopeamitali sukel-lussuunnistuksessa. Sain myös Suomenmestaruuskisoissa kultaa. Harjoittelin sukellussuunnistusta hiekkakuopalla aikaisin aamulla, kun siellä ei ollut muita. Asetin kepin pystyyn hiekkakuopan vastarannalle ja menin kuopan toiselle puolelle, otin suunnan ja lähdin kompassin kanssa kohti keppiä.

Olen myös CMAS**-kouluttaja. Porvoon uimahallissa tuli vietettyä aikaa runsaasti ja allas tuli tutuksi varsinkin keväällä, kun järjestettiin sekä snorkkeli- että laitesukelluskurssit. Lisäksi tulivat maanantai-illan uintivuorot, jolloin tehtiin myös altaiden ritilöiden ja pohjan puhdistus.

1980-luvulla Murenaa kysyttiin mukaan VAPEPA-toimintaan erityisesti vedessä tapahtuvaan etsintään. Ensin hälytettiin viranomaiset sitten VAPEPA. Meitä oli useampia sukeltajia, jotka olivat käytettävissä näissä tilanteissa, ja tehtäviä tuli jonkin verran. Kun on kysymys kadonneesta henkilöstä ja vesielemen-tistä, on se yleensä tarkoittanut ruumiin etsimistä. Olen hakenut kymmenkunta hukkunutta joko yksin tai muiden etsijöiden kanssa. Yhdenkin kerran olimme juuri lähdössä Murenan veneellä juhannuksen viettoon saaristoon, kun tuli hälytys onnettomuu-desta Lakasundissa. Tässä tapauksessa ilmoittajalla oli tarkkaa maamerkki, jonka läheisyydessä henkilö oli pudonnut veneestä. Ja kyllähän hän sieltä pohjasta löytyi, vaikka eloon häntä ei voitu enää auttaa.

Kun Svanvik-rahtilaivani oli satamassa Sondbyssä, se toimi joskus myös tukikohtanamme sukellusreissuilla. Osa pystyi yöpymään laivalla, ja osa Murenan veneessä. Saunoimme myös laivan saunassa. Svanvikilla harjoittelimme myös kerran ylimääräisen pelastuslautan laukaisemista.

Ensimmäinen sukellusmatkani ulkomaille suuntautui Eilatiin vuonna 1978. Sukellus Punaaisessa meressä korallien ja värikkäiden kalojen parissa oli sanoin kuvaamatonta! Sen jälkeen olenkin käynyt monessa kymmenessä ulkomaankohteessa, ja niiden valinnassa keskeisenä kriteerinä on ollut mahdollisuus sukeltaa. Malediivit ei ollut 1989 vielä samalla lailla turistien kansoittama kuin nyt, ei ollut suuria paalujen päälle rakennettuja asuin-komplekseja. Oli mahtavaa sukeltaa haiden ja mantapilvien alla. Balilla olen sukeltanut Park Victoryn sisaraluksella. Meksikossa olen käynyt sukeltamassa Karibian lisäksi cenotessa eli maanalai-ssessa makeanveden luolastossa, tässä muutaman timanttikohteen mainitakseni. Minulla oli tapana matkoillani aina liimata Murenan tarra johonkin näkyvään paikkaan paikallisen sukelluskerhon tiloihin. Näin tekivät myös muut sukeltajat ympäri maailman. Australian Great Barrier Reef on vielä näkemättä!

2000-luku muutti elämäni enemmän. Seuraavan rahtialuksen hankinnan myötä rahat ja liiketoiminta muuttuivat, ja myös liikennöintialue laajentui. Mahdollisuuteni osallistua kerhotoimin-taan väheni huomattavasti. Tämä oli luonnollinen vaihe jäädä pois kerhon aktiivitoiminnasta. Olin toki ollut jo pitkään mukana ja antanut Murenalle paljon vapaa-aikaani. Murena ja sukellus ovat antaneet minulle paljon kokemuksia sekä pinnalla että pinnan alla. Kerhotoiminnasta on jäänyt paljon hyviä ystäviä ja tuttavuuksia sekä hienoja muistoja.

Nykyisen puheenjohtajan Matti Luoman muistan jo alusta alkaen hyvänä puhemiehenä. Sukellusvarusteiden lisäksi reissuille lähti aina mukaan myös kitara - pinnan alla hän käytti sukelluspulloja ja iltanuotiolla kitaraa. Onkin ollut hienoa, että Matti on tullut jälleen aktiiviseen rooliin kerhon toiminnassa. Toivotan hänelle kaikkea onnea perinteikkään 60-vuotiaan kerhon toiminnan luotsamisessa!

Guy Granquist

TUKIALUS M/S MURENA

2000 luvulle tultaessa kerhoa hyvin palvellut, kuidutettu puurunkoinen tukialus alkoi monien mielestä lähestyä teknisen käyttöikänsä loppusuoraa, jonka takia alettiin harkita uuden tukialuksen hankintaa ja koota siihen tarvittavaa pääomaa. Muutamaa sopivan kokoista kandidaattia oli jo käyty silmäilemässä, kun keväällä 2007 ruotsalaisen alusmeklarin, Scandinavian Shipbroker'sin listoilta bongattiin myyntiin asetettu mielenkiintoinen kohde Savonlinnasta; m/s KOIVISTO. Vuonna 1982 valmistunut alus oli rekisteröity matkustajaliikenteeseen 55 hengelle ja sitä operoi paikallinen kalastaja. Peräkannella oli asennettu jyrkää troolivinssi ja omistajan liikeideana oli järjestää matkailijoille elämysristeilyjä Saimaalla troolaamalla muikkua turistien iloksi järvestä suoraan lautaselle. Ikävä kyllä, matkailijoita kiinnosti enemmän muikkujen syöminen kuin niiden troolaus, ja alus päättyi myyntiin.

Murenan delegaatio kävi Yrjö Linnun johdolla tutustumassa alukseen toukokuun puolivälissä 2007 ja totesi sen vastaavan hyvin kerhossa määriteltyyn tarpeeseen. Nopeasti edenneiden neuvotte- luiden jälkeen aluksen hinnaksi sovittiin 69.000 € ja kauppakirjat allekirjoitettiin kesäkuun alussa 2007. Koska alusta ei sellaisenaan voinut käyttää vakuudeksi hankintaan tarvittavalle lainalle, sen takasivat 50/50 osuuksin Thomas Tallqvist ja Ari Pajari. Kerholle oli näin saatu hankittua uusi tukialus, joka piti vielä jollakin tavoin saada siirrettyä Savonlinnasta Porvooseen.

Aluksen luovutus Savonlinnassa sovittiin perjantaille 8.6.2007. Kaupallisten dokumenttien, loppumaksun, pikaisen hallinta- laitteisiin tutustumisen ja tankkauksen jälkeen siirtomiehistö- nä kyytiin nousivat Jukka Peltonen perheineen sekä Ari Pajari. Matka kohti Suomenlahtea alkoi kuuden nurkilla iltapäivällä. Mukana oli paperiset merikartat Suomenlahdelta, mutta Saimaan osuus päätettiin ajaa tukeutuen läppäri-llä ladattuihin sähköisiin

kartta-aineistoihin. Illan hämärtyessä myös navigointiin käytetty läppäri yllättäen nukahti, mutta hyvin merkityllä väylällä matkaa jatkettiin viittojen mukaan ajaen Jukan samalla elvytellessä kartoja. Pian VHF radiosta kuitenkin kuului, kuinka juuri ohittamamme lossi kutsui meitä aluksen keulaan suurin kirjaimin maalatulla aiemmalla nimellä KOIVISTO. Verkkaiseen savolaiseen tapaan halusi huomauttaa, että siellä saattaa vesi käydä kohta vähiin, kun tuo väylä itse asiassa kiertää edessä olevan saaren toiselta puolelta... Kiitos siitä. Hämärän yhä tihentyessä tuli aika sytyttää kulkuvalot. Aluksella, joka on tehty troolin vetoon, löytyy myös kulkuvaloja kaikkiin mahdollisiin tilanteisiin, eikä ainutta- kaan kytkintä ollut katsottu tarpeelliseksi merkitä. Mitäpä sitä, tuttuja nappuloita merkkailemaan. Miehistön seistessä kannella keulassa ja perässä löytyi sitten kaikkia nappuloita kokeilemalla lopulta oikea yhdistelmä, jolla normaalit kulkuvalot sai päälle.

Lappeenrantaan saavuttiin aamulla klo 4. Ohjeiden mukaan huvialuksilla oli lupa liikennöidä Saimaan kanavassa ilman luotsia päivisin klo 8–21 Moskovan aikaa. Saimme siis nauttia parin tunnin unista ennen ajoa kanavaan klo 6 aamulla Suomen aikaa. Pakollinen passien ja asiakirjojen tarkastus kanavan läpi ajoa varten tapahtui Pällin sululla, josta matka jatkui kanavaa pitkin Venäjän puolelle. Kanavan läpiajo sujui joutuisasti, eikä vastaan tuleva liikenne hidastanut matkaa kuin vasta viimeisillä suluilla. Ennen Suomenlahdelle saapumista oli edessä vielä pakollinen asiakirjojen tarkastus viimeisellä, Brusnitsnojen sululla sijaitse- valla Venäjän rajavartioasemalla, jossa alukseen nousi paikallinen sotilasvirkailija. Aikansa papereita tutkittuaan hän sitten totesi, että joku propuska tästä nyt puuttuu. Aluksen kapteenin pitää tulla hoitamaan asia vartiotupaan, jossa eteen työnnettiin puuttuva lomake – kyrillisillä kirjaimilla kirjoitettuna. Kun täyttämisen ei ymmärrettävistä syistä oikein alkanut sujua, virkailija opasti, että laitot nyt vaan nimen alle ja rastin noihin ruutuihin niin hän

tekee loput. Niinpä aluksen nimeksi tähän dokumenttiin kirjattiin aluksen papereista tarkastettu MURENA, ja matka sai jatkaa...

Viipuri ohitettiin puolen päivän nurkilla ja iltapäivällä alettiin jo lähestyä Suomen rajaa, kun VHF radio jälleen heräsi eloon. Russian Border Control huhui tunnistamatonta alusta lähellä sijaintiamme ja mietimme ketähän mahtaa tarkoittaa. Hetken huudeltuaan RBC alkoi sitten kutsua Murenaa ja kyseli meiltä, näemmekö edellämme kulkevaa tunnistamatonta alusta. No ei nähty, mutta tykkivene sieltä kyllä porhalsi kohti pillit soiden ja komensi pysähtymään. Ongelmana oli, että kanavaan ajoi heidän papereidensa mukaan MURENA, mutta sieltä putkahti ulos Suomenlahdelle KOIVISTO, kun vanhaa nimeä ei lähtötohinoissa ollut ehditty maalata yli. Tykkivene kiersi meidät pariin kertaan rynnäkökivääreillä aseistautuneiden merisotilaiden valppaan katseen alla, otti kuvat ja viittoili lopulta jatkamaan matkaa. Muutamaa tuntia myöhemmin Santion Rajavartioasemalla viimeisessä passin tarkastuksessa kuulumme, että olivat seuranneet

radioliikennettä myös täältä Suomen puolelta 'suurella mielenkiinnolla' ja arvuutelleet, tulemmeko läpi vai pääsemmekö nauttimaan Venäjän Rajavartioston vieraanvaraisuudesta ennalta määrittelemättömäksi ajaksi.

Loppumatka ajeltiin tutuilla vesillä itärajalta kohti Porvoota. Kerhon uusi tukialus saapui kotisatamaansa Porvoon jokirantaan lopulta noin 24 tuntia Savonlinnasta lähdettyämme. Siirtomiehistö luovutti aluksen hallinnan sitä vastaanottamaan saapuneille kerholaisille ja poistui nukkumaan muiden jäädessä tutustumaan uuteen alukseen. Seuraavien parin vuoden aikana veneeseen tehtiin talkoilla tarvittavat muutokset sukellustoimintaa varten, mm. perän sukellustaso, tikkaat, kompressorin ilmalinjastot sekä hallintalaitteiden ja sähköjen päivitykset nykyiseen asuunsa, mutta se onkin sitten jo kokonaan uusi tarina.

Ari Pajari

PALO PINNAN ALLE - UUDEN SUKELTAJAN TAIVAL

Aloitin sukeltamisen vuosi sitten keväällä. Sukellus oli kiinnostanut jo pitkään ja kun aloin tosissani tavoitella unelmaani meribiologin urasta, oli korkea aika kokeilla myös sukeltamista. Porvoolaisena halusin ehdottomasti käydä kurssin Murenan kanssa.

Ensikosketukseni sukeltamiseen sain Murenan järjestämässä introssa, jossa uimahallissa pääsimme kokeilemaan, miltä tuntuu hengittää veden alla. Minulla on hieman suljetun paikan kammoa ja jännitti miltä tuntuu olla pinnan alla laitteiden varassa. Mutta jännitys vaihtui pian innostukseksi. Kun palasin pinnalle, halusin heti takaisin.

Kurssi imaisi mukaansa heti. Erilaisia taitoja opeteltiin paljon, mutta tunnelma oli kannustava ja rento.

Kurssin jälkeen oli selvää, että halusin jatkaa. Vuokrasin varusteet ja hankin kausikortin alukselle. Kesällä sukelsin aina kun mahdollista. Kun en ollut vedessä, mietin, milloin pääsisin taas. Alukselle meno jännitti ensimmäisellä kerralla valtavasti, mutta kerholaiset kannustivat, ohjeistivat ja auttoivat. Ja edelleen, vaikka pieni jännitys pysyy aina mukana, heti kun pään saa pinnan alle, syke laskee ja mieli rauhoittuu.

Sain myös mahdollisuuden sukeltaa lämpimissä vesissä tänä keväänä vaihto-opintojen aikana. Palattuani Suomeen märkäpuku ei enää riittänyt, ja oli aika siirtyä kuivapukuun ja opetella taas uutta. Mutta juuri se onkin osa tämän lajin viehätystä, aina voi oppia uutta ja kehittyä, koskaan ei ole valmis. Kerhon tuki on ollut alusta asti korvaamatonta. Neuvoja ja apuja saa aina varustehankinnoista tekniikkaan ja mikä tärkeintä sukellusseuraa löytyy aina. On helpottavaa tietää, että mukana on kokeneita, kannustavia ihmisiä, joiden kanssa kehittyminen on paitsi mahdollista myös hauskaa, niin pinnan alla kuin päälläkin. Olen onnellinen, että uteliaisuus voitti kuolemanpelon. Olen löytänyt harrastuksen, josta nautin täysillä. Sukeltaminen on avannut minulle aivan uuden maailman.

Laura Koivuniemi

Kuva: Jukka Sorvisto

HENKILÖKUVA

PATRIK GRÖNQVIST

Sukellus on monipuolinen harrastus, jota voi kukin harrastaa omien mahdollisuuksien ja kiinnostuksen kohteidensa mukaan aina räpyläuinnista vaativiin luolasukelluksiin saakka. Seuramme jäsen, Patrik Grönqvist, 53, on ehdottomasti Suomen terävimpään kärkeen kuuluva intohimoinen luola- ja kaivossukeltaja.

Patrik on asunut koko elämänsä meren rannalla. Jo lapsena hinku pohjalle oli kova ja hän kokeili kaikenlaisia välineitä vanhasta olutpullosta puutarhaletkuun hengitysilman saamiseksi veden alle. Kokeilut eivät tuottaneet toivottua menestystä, ja vuonna 1997 Patrik tuli tuttunsa ohjaamana Murenan peruskursseille, koska oli tarpeen saada lisää mahdollisuuksia vedenalaisen maailman tutkimiseen.

Jo sukellusuran alkupuolella Patrik oli innokas ja aktiivinen sukeltaja. Toisinaan turhautti se, ettei saatu riittävää porukkaa kasaan merelle lähtemiseksi, sekä talven aiheuttama tauko merisukelluksissa. Kaivossukelluksessa vastaavia rajoitteita esim. sään ja vaadittavan lähtijämäärän puolesta ei ole, ja niin Patrik alkoikin kiinnostumaan kaivossukelluksesta. Ensimmäisten Ojamo-sukellusten jälkeen into tähän lajiin syttyi. Sen jälkeen piti hankkia varusteita ja käydä kursseja sukellusten mahdollistamiseksi. Rebreather -sukeltajaksi Patrik siirtyi vuonna 2005. Vuosien varrella sukelluksia on kertynyt yli 3000 ja rebelläkin on jo yli 3000 tuntia sukeltettuna.

Patrik on päivätyössään palomies/sairaankuljettaja Erottajan pelastusasemalla Helsingissä. Lisäksi rooliin kuuluu pelastus-sukeltajan ja veneenkuljettajan tehtävät. Patrik sukeltaa työnsä puolesta n. 30 sukellusta vuodessa, joista suurin osa on harjoitusta. Varsinaiset työsuoraukset ovat virka-aputehtäviä poliisilta tai hälytystehtäviä esim. hukkuneen tai kadonneen etsimiseksi.

Kysyttäessä, että mikä miestä edelleen vetää pinnan alle kaikkien sukellusvuosien jälkeen, Patrik vastaa, että sukeltaminen on vaan niin mukavaa hommaa. Pääsee pois siitä, mitä on pinnan päällä, nauttimaan rauhasta ja hiljaisuudesta pinnan alla. Luolasukelluksessa innostaa mahdollisuus päästä paikkoihin, jossa kukaan ei ole koskaan ennen käynyt. Viime vuosina Patrik on innostunut myös kuvaamisesta veden alla, jonka takia hän pääsee esittelemään vedenalaista maailmaa niille, jotka eivät vastaaviin paikkoihin itse pääse. Hienot kuvat ei synny itsestään, vaan kuvauksiin tarvitsee yleensä tiimin, 3–5 henkilöä malleiksi kuviin ja valaistustehtäviin. Sadoista veden alla otetuista kuvista löytyy sitten aina muutamia helmiä, joita Patrik muiden iloksi julkaisee esimerkiksi sosiaalisessa mediassa, vaikkei omien puheidensa mukaan nettisukeltaja olekaan.

Luolasukelluksien lempikohteistaan Patrik nostaa esiin Meksikon, joka ei sinänsä ole niin haastava, koska luolat ovat matalia, näkyvyys hyvä ja vesi lämmintä. Patrikin mukaan upein kohde on Black Abyss -kraatteri – noin tunnin matkan päässä sukelluskootterilla ja kätkeytyneenä kymmenen vedenalaisen risteyksen taakse. Kraatteri on valtava, noin 100 m halkaisijaltaan syvyysalueella 5–60 m ja pohjalta löytyy mm. mammutin luita ja sapelihammastiikerin luuranko. Toinen erityisesti mieleen jäänyt kohde on Norjan Plurdaalenissa sijaitseva luolasto, jossa Patrik tiimeineen teki luolan ensimmäisen läpisukelluksen, jota oli aiemmin yritetty kymmeniä vuosia. Samalla tuli tehtyä maailmanennätys syvimmästä läpisukelluksesta. Lisäksi Ranskasta löytyy hyviä

© Patrik Grönqvist

luolasukelluskohteita ja myös Kroatian ja Romanian luolat ovat jääneet mieleen. Syvin Patrikin tekemä sukellus on ollut Ranskassa 230 metrin syvyyteen. Sukelluksen kesto oli lähes 10 tuntia.

Hylkysukelluksen lempipaikakseen Patrik mainitsee ehdottomasti Itämeren, jossa parhaat kohteet ovat. Yksi Patrikin suosikkihyllyistä on saksalainen hävittäjä Z 36, joka sijaitsee Porkkalan edustalla. Hylky on melko ehjä ja sijaitsee 65–70 m pohjasyvyyksillä. Hyllyllä on tykkeitä, syvyyspommeja, torpedoja ja vaikka mitä. Toinen Itämeren suosikkikohteista on Emäsalon edustalla noin 75 metrin syvyydellä lepäävän Pravda -sukellusveneen hyväkuntoinen hylky. Se oli suurin Itämerellä operoinut sukellusvene toisen maailmansodan aikana. Hyllyllä on nähtävissä mm. kaksi tykkiä ja periskooppi. Toki muutkin Itämeressä lepäävät sukellusveneidä hylt ovat kiinnostavia.

Ulkomaisista hylkykohteista Patrik mainitsee suosikeikseen Narvikissa sijaitsevan puolalaisen hävittäjä Gromin hyllyn, joka lepää maksimissaan noin 110 metrin syvyydessä. Gromin kiehtovia yksityiskohtia ovat isot tykit ja potkurit, sekä kohteella vallitseva hyvä näkyvyys. Punaiselta mereltä suosikkeja on Tug-Boatiksi nimetty hylky, sekä Salem Express. Tug-Boat on myös reilun 100 metrin syvyydessä, mutta sijainti rinteessä mahdollistaa nousun koralleja ihaillen pitkien dekompressiopysähdysten aikana.

Vaikka Patrik onkin kokenut sukeltaja ja nähnyt paljon erilaisia kohteita, ei kaikki unelmat ole vielä täytetty. Espanjassa sijaitseva Pozo Azulin luola on maailman pisin tunnettu luola, jossa on yksi suuaukko. Tällä hetkellä luolassa on sukeltu noin 11 kilometriä, eikä luolan loppua ole vielä tavoitettu. Patrik on sukeltanut siellä kahden vedenalaisen patkan verran, yhteensä 6,5 kilometrin matkan, maksimissaan 80 metrin syvyydessä. Haaveissa olisi joskus sukeltaa luola loppuun saakka. Tavoite ei ole vaatimaton, vaan se vaatii paljon varusteita, aikaa sekä tiimin, joka on halukas kunnianhimoisen sukelluksen suorittamaan.

Hylkykohteista Patrik mainitsee Ahvenanmaalla sijaitsevia kohteita, mm. sukellusveneitä, lisäksi kuitenkin, ettei ole niin innokas

hylkysukeltaja enää. On hyvä, jos kohteelle saa kuljetettua omat varusteet, eikä tarvitse lainakamoilla sukelrella. Ylipäätään Patrik pitää syviltä hylkykohteilta nousemista riskinä, kun tunteja kestävät dekompressiopysähdykset tehdään nousuköydellä. Jos köysi hukkuu, ehtii nousun aikana ajautumaan todella kauas kohteesta.

Mitä sitten vaaditaan luolasukeltajaksi haluavalta henkilöltä? Ainakin paksu lompakko, Patrik naurahtaa. Lisäksi tarvitaan paljon aikaa ja kurssien käymistä eri puolella maailmaa asianmukaisten tietojen ja taitojen saavuttamiseksi. Aikaa on myös varattava reilusti sukeltamiseen ja taitojen harjoitteluun kurssien välillä. Aluksi sukeltaminen on jokaisen aloitettava peruskurssilta, kuten esim. Patrik Murenassa. Kokemuksen kerryttäminen edetäkseen sukeltajana on tärkeää, ja seuratoiminta mahdollistaakin aktiivisen sukeltamisen ja taitojen harjoittelun. Toki luolasukellukseen tarvitaan myös siihen tarvittava varustus. Kaikkea ei kuitenkaan tarvitse hankkia kerralla, vaan varusteita voi lisäillä tarpeen mukaan. Edistymistä tässä lajissa ei muutenkaan ole syytä kiirehtiä, vaan hiljaa hyvä tulee. Tätä aloittelevan sukeltajan on usein vaikea ymmärtää.

Luolasukeltajan on hyvä olla luonteeltaan rauhallinen, koska hätäilyyn ja panikointiin kiven sisällä ei ole varaa. On hyvä olla taipumusta tarkkuuteen ja huolellisuuteen sukelluksille valmistautuessa. Tärkeää on toki motiivi, eli luolasukellusta on syytä harrastaa omasta halusta ja mielenkiinnosta, ei osoittaakseen kenellekään muulle mitään tai miellyttääkseen toisia.

Patrikin sukellusura ja sen varrelta matkaan tarttuneet kokemukset toimivat inspiraation lähteenä monille muille sukeltajille, vaikka todella harvalla mahdollisuudet, halut tai kyvyt yhtä pitkälle riittäväkään. Jokainen meistä harrastaa omien rajojensa puitteissa, mutta Patrikin asenteesta ja intohimosta sukellusta kohtaan meillä kaikilla riittää ammennettavaa.

Aussi Tamminen

NORPPATOIMINTA

Vuosina 2013–2020 Murenalla oli aktiivista junioritoimintaa uimataitoisille, kouluikäisille lapsille ja nuorille. Hallikaudella **Norppa-ryhmä** harjoitteli viikoittain uimahallin hyppyaltaalla mm. snorkkelisukelluksen perustaitoja, uintitekniikkaa, vesipelastus- ja ensiaputaitoja, uppopalloa sekä totta kai erilaisia pelejä ja leikkejä. Laitesukellustakin oli mahdollista kokeilla silloin tällöin. Perinteeksi muodostui myös tukialuksella tehtävä kesäretki snorklaamaan Korsholmenin hyllylle sekä grillailu Byön poukamassa.

Noin kerran vuodessa osallistuimme eri puolilla Suomea järjestettäviin, leirimuotoisiin taitokisoihin eli Norpparalleihin, joista taitavat juniorimme toivat mukanaan palkintosijoituksia. Vuonna 2016 Sukeltajaliitto valitsi Vuoden Norpaksi murenalaisen **Anna Ritarin**.

Ryhmä oli todella suosittu ja tulijoita olisi ollut paljon enemmän kuin pystyimme ryhmään ottamaan. Vuosien mittaan Murenan junioritoiminnassa sukellusta harrasti arviolta 50 lasta, joista 30 kورتitettiin snorkkelisukeltajan taitoradan suorittaneiksi ja viisi suoritti lisäksi P1-laitesukelluskortin. Valitettavasti korona kaatoi silloisen ryhmän ja toiminnan uudelleenkäynnistämisessä on vierähtänyt viitisen vuotta. Tänä syksynä olemme kuitenkin jälleen kokoamassa norpparyhmää. Harjoitukset pidetään tällä kertaa Emäsalossa, Poukaman uima-allasosalla. Kaikki uudet ja vanhat seura-aktiivit ovat tervetulleita mahdollistamaan lasten ja nuorten harrastamisen seurassamme. Let's make Murenan Norppatoiminta great again!

Ronja Tamminen

UIMARANTOJEN PUHDISTUSTALKOOT

Murena on useana vuosikymmenenä yhteistyössä Porvoon kaupungin kanssa suorittanut Porvoon alueella uimarantojen vuosittaiset puhdistustalkoot. Murenan sukeltajat ovat säännöllisesti puhdistaneet kymmenen eri rantaa Porvoon kaupungin alueella. Uimarannoilta löytyy usein veden alta sinne kuulumattomia vaarallisia esineitä, joita ajattelemattomat ihmiset sinne heittelevät. Tällaisia ovat muun muassa skuutit, polkupyörät, polkupyörätelineet, ostoskärryt ja esimerkiksi peltiset puistoroskakorit. Joskus tällaiset vaaralliset esineet on vielä heitetty veteen ponnahduslautojen ja hyppytornien tuntumaan. Rikottujen lasiesineiden, kuten esimerkiksi pullojen, määrä on ollut vähenemään päin, koska juomat ovat usein alumiinitölkeissä tai muovipulloissa, mutta edelleenkin niitä valitettavasti löytyy. Yleensä rannoilta tuodaan veden alta kaikki sinne kuulumattomat tavarat, etupäässä roskia.

Ajoittain Murenalaiset suorittavat myös seurakunnan uimarantojen puhdistuksia ja Porvoon joen puhdistamista vaarallisista esineistä ja muista roskista.

Viime vuosina olemme pyrkineet hakemaan näille toimenpiteille hiukan enemmän julkisuutta, jotta meitä ympäröivä maailma ymmärtäisi tämän työn arvon ja siten lisäisi Murenan myönteistä julkisuutta. Tämä lisää tukea toiminnallemme, joka on toimintamme kannalta merkittävä.

Matti Luoma

Kuva: Jukka Sorvisto

YKSI HENGENVETO - SUKELLUS HILJAISUUTEEN

Vesi ympäröi, sulkee sisäänsä ja hiljentää. Pintaan jää häly, aikataulut, kiire. Kun keuhkot täyttyvät viimeisen kerran ja keho liukuu pinnan alle, alkaa matka. Se ei ole vain matka syvyyteen – vaan matka sisäänpäin. Tätä on vapaasukellus.

Vuonna 2024 Urheilusukelluskerho Murena otti uuden suunnan: perustettiin vapaasukelluksen jaos. Vain vuodessa laji on kasvanut tärkeäksi osaksi seuran elämää ja avannut kokonaan uuden näkökulman sukeltamiseen. Siinä missä laitesukellus nojaa tekniikkaan, vapaasukellus vie meitä yksinkertaisuuden ja mielen hallinnan maailmaan.

Veden alla ei voi teeskennellä

Vapaasukelluksessa ei voi pakottaa, pinnistaa tai kiirehtiä. Kehon täytyy rentoutua, mielen rauhoittua. Jokainen jännitys, jokainen levoton ajatus lyhentää aikaa veden alla. Kehon viestit kuuluvat kirkkaasti – mutta niihin ei tarvitse reagoida pelolla. Vapaasukellus opettaa kuuntelemaan kehoa lempeästi ja ymmärtämään, mihin kaikkeen ihminen pystyy, kun mieli on tasapainossa.

Hengitys on kaiken keskiössä. Ennen sukellusta hengitetään rauhallisesti, pitkään ja syvään. Hengitystyö ei ole vain fyysinen valmistautuminen, vaan se on tapa virittää mieli tilaan, jossa sukellus muuttuu mahdolliseksi. Mielikuvaharjoitukset, rentoutus ja keskittyminen ovat keskeinen osa harjoittelua – vedenalainen matka alkaa jo kuivalla maalla.

Aistit terävöityvät, aika katoaa

Veden alla kaikki muuttuu. Äänet vaimenevat, valo siivilöityy uudella tavalla. Liikkeestä tulee hidasta, lähes tanssimaista. Ajan kulku menettää merkityksensä – on vain keho, mieli ja vesi. Parhaimmillaan vapaasukellus muistuttaa meditaatiota: täydellinen läsnäolo hetkessä, jossa ei tarvitse muuta kuin olla.

Monelle vapaasukellus on vastapaino arjen ylikuormitukselle. Se on laji, jossa suorittaminen jää rannalle ja rauha löytyy syvyyksistä. Joka sukellus on pieni voitto, ei syvyyden tai matkan suhteen, vaan sen mukaan, kuinka hyvin osasi rauhoittua, kuunnella ja olla läsnä.

Murena kuljettaa syvemmälle – turvallisesti ja yhdessä

Murenan vapaasukellusjaos tarjoaa mahdollisuuden tutustua tähän kiehtovaan lajiin turvallisesti ja ohjatusti. Harjoituksia järjestetään ympäri vuoden ja syksyllä 2025 Murenalle on varattu uimahallissa 25 m allasvuoro juuri tätä varten. Kesäisin suunnataan avovesiin. Mukana on kokeneita harrastajia, joiden kanssa voi opetella vapaasukelluksen perusteet tai kehittää omaa sukellustaitoa rauhassa.

Toiminnan ollessa vielä alkuvaiheessa Murena tekee Introt ja koulutukset tiiviissä yhteistyössä vapaasukelluskouluttaja ja mestaruuksia voittaneen Johanna Nordbladin kanssa, tuoden mukaan poikkeuksellista asiantuntemusta ja inspiraatiota.

Toiminta on yhteisöllistä ja kannustavaa – Murena on paikka, jossa jokainen saa kehittyä omaan tahtiinsa. Turvallisuus on kaiken A ja O: vapaasukelluksessa ei koskaan sukella yksin ja harjoituksissa painotetaan aina vastuullisuutta ja tarkkaa parityöskentelyä.

Kenelle vapaasukellus sopii?

Vapaasukellus sopii lähes kaikille. Se ei vaadi kilpakuntoa tai erikoistaitoja – tärkeämpää on avoin mieli ja halu oppia itsestään jotain uutta. Jos nautit vedestä, rauhasta ja pienistä suurista oivalluksista, tämä laji voi avata sinulle aivan uuden maailman.

Vapaasukelluksen lajit lyhyesti

STA (Staattinen apnea)

Hengityksen pidättämistä paikallaan veden pinnalla – laji, jossa kehon ja mielen rauha korostuvat.

DYN (Dynaaminen apnea räpylöillä)

Mahdollisimman pitkä matka yhdellä hengityksellä uima-altaassa.

DNF (Dynaaminen ilman räpylöitä)

Kuten DYN, mutta ilman apuvälineitä – teknisesti vaativampi laji.

CWT (Constant Weight)

Syvyysukellus, jossa käytetään pitkää räpylää tai monoräpylää. Sukeltaja palaa samaa reittiä pintaan.

FIM (Free Immersion)

Syvyysukellus ilman räpylöitä – sukeltaja vetää itseään köyttä pitkin alas ja ylös.

Aloittelijan varustelista

Vapaasukelluksen aloittaminen ei vaadi valtavia investointeja. Näillä pääset jo pitkälle:

- ☐ **Maski ja snorkkeli** – Matalaprofiilinen maski ja pehmeä, taipuisa snorkkeli ovat mukavat käyttää.
- ☐ **Räpylät** – Aluksi tavalliset pitkät lajiräpylät (muovia tai kumia) riittävät hyvin.
- ☐ **Märkäpuku** – Vapaasukellukseen sopiva joustava märkäpuku pitää lämpimänä ja mahdollistaa liikkeen vapauden.
- ☐ **Painovyö ja painot** – Tasapainottavat kehon veden alla, varsinkin märkäpuvun kanssa.
- ☐ **Nenäklipsi ja sukelluskello** – Ei pakollisia alussa, mutta hyödyllisiä syvemmässä ja tarkemmassa harjoittelussa.
- ☐ **Ja mikä tärkeintä: sukelluspari.** Vapaasukelluksessa ei koskaan sukella yksin – ei edes harjoitellessa.

Tervetuloa pinnan alle

Vapaasukellus on yksinkertaista, mutta syvällistä. Se haastaa lempeästi, palkitsee hiljaisesti ja jättää jäljen. Se ei ole vain urheilua – se on kokemus.

Urheilusukelluskerho Murena juhlii 60 vuoden taivaltaan katsomalla eteenpäin. Vapaasukellus on yksi niistä poluista, joita pitkin kuljemme – yhä syvemmälle ja yhä tietoisemmin.

Sanna Roiha

Aikoinaan Murena Ry:n uimahallivuoro oli itsestäänselvyys. Hallivuoro oli jäsenille ilmainen ja vastavuoroisesti Murenalaiset puhdistivat altaiden pohjat. Noin 20 vuotta sitten kaupungin yhtiöittäessä uimahallin tilanne muuttui myös Murenan osalta ja hallivuorot menivät maksullisiksi. Myöhemmin uimahalliin oli niin paljon muita tulijoita, että Murenan hallivuorot hiipuivat ja jäivät pois.

hallitoiminnan kehittämiselle. Osa porukasta leikki uppopallovehkeitten kanssa, osa harjoitteli vapaasukellusta ja osa kävi testaamassa laitteiden toimivuutta.

Vapaasukeltajilla on kuitenkin tarve päästä pitkään altaaseen, ja niinpä toiminnan kehittämiseksi vapaasukellukselle ollaan vuokraamassa samaan kellonaikaan yksi rata isosta altaasta. Tällöin vapaasukeltajat voivat harjoitella radalla pituussukellusta ja laitesukeltajat voivat touhuta hyppäältäään entiseen tapaan; pelailla uppopalloa, testailla uusia laitehankintoja tai kuivapukujaan tai snorklata ihan muuten vaan. Allasvuorosta on myös ollut hyötyä sukelluskurssien järjestämisen suhteen, sillä kurssilaiset ovat kouluttajiensa johdolla voineet tehdä siellä rästisuoritteitaan. Altaaseen kyllä mahtuu niin uudemmat kuin vanhatkin Murenalaiset.

Matti Luoma

PALLOA PINNAN ALLA

Murenassa oli kuuleman mukaan pelattu uppopalloa joskus 1990-luvulla, mutta silloin toiminnassa ei tainnut olla tavoitteena luoda joukkuetta mihinkään kilpasarjaan. Vuonna 2005, Murenan 40-vuotisjuhlavuonna, Jussi Saari päätti yrittää käynnistää uppopallotoiminnan Murenassa. Hän päätteli, että aikuisia pelaajia voi olla vaikea saada mukaan kokeilemaan lajia, joten hän päätti käydä esittelemässä lajia kaikilla Porvoon yläasteilla. Saari kävi yläasteiden liikuntatunneilla pitämässä lyhyen esitelmän lajista. Näiden esittelyjen ansiosta harjoituksiin alkoikin tulla lajista kiinnostuneita nuoria mukaan. Toiseksi valmentajaksi tuli Murenan pitkäaikainen sukeltajakonkari ja silloinen Vapepa-vastaava Tom Palmgren. Vuoden verran uppopalloilijat harjoittelivat Porvoon uimahallissa, ennen kuin Murenasta ilmoitettiin joukkue Sukeltajaliiton alle 18-vuotiaiden kilpasarjaan. Toimintakertomus vuodelta 2006 kertoo uppopallotoiminnasta seuraavaa.

”Uppopallotoiminta”

Vuonna 2006 uppopallotoiminta Murenassa oli kovassa kasvussa. Uusia pelaajia tuli mukaan kerhon omalta sukelluskursilta, Porvoon Uimareista ja ihan vain kuultuaan harjoituksista. Lopulta joukkueessa oli niin paljon pelaajia, ettei enempää kunnolla harjoituksiin olisi mahtunutkaan. Joukkueen keski-ikä oli noin 14 vuotta, nuorimpien ollessa yksitoistavuotiaita ja vanhimpien parikymppisiä. Harjoituksissa kävi säännöllisesti yhteensä noin kaksikymmentä henkeä. Harjoituksia oli kerran viikossa kerhon uintivuorolla Porvoon uimahallissa.

Syksyllä 2006 Murenan joukkue osallistui ensimmäistä kertaa kilpailusarjaan. Ilmoittauduimme alle 18-vuotiaiden junioren sarjaan, mutta siihen ei tullut muita joukkueita, joten Sukeltajaliitosta ehdotettiin meille osallistumista alle 21-vuotiaiden SM-sarjaan. Näin tehtiinkin, vaikka tiedossa oli jo etukäteen, että ottelut olisivat todella epätasaväkisiä. Päätimme ottaa kauden 2006–2007 täysin opettelu- ja kilpailutoimintaan tutustumisen kannalta ilman mitään tavoitteita. Syyskauden pelikierros järjestettiin joulukuun alussa Lohjalla ja tulokset Murenan osalta olivat seuraavat:

TaUrsu	-	Murena	23-0
Valaskopla	-	Murena	14-0
Najadit	-	Murena	15-0
Jyväskylä-Rauma	-	Murena	19-0

Alle 21-vuotiaiden sarja koostuu kahdesta pelikierroksesta, toinen pelataan syksyllä ja toinen keväällä. Kaiken kaikkiaan toimintavuosi meni uppopallotoiminnan kannalta mukavasti ja toiminta alkoi näyttää vakiintuneelta. Valmentajina toimivat Jussi Saari ja Tom Palmgren. Pelikierroksella pelasivat Henry Ervast, Konsta Ervast, Joel Graeffe, Johnny Graeffe, Henri Huttunen, Mika Kosonen, Arttu Mäkeläinen, Oskari Mällinen, Erik Niskanen, Peter Nybergh, Joonas Oksanen, Jan-Erik Palmgren, Jan Pousi, Tomi Sakko, Axel Söderberg ja Matias Viertola.”

Ensimmäisellä sarjakaudella tasoeroa oli siis runsaasti, joka johtui suurelta osin siitä, että Murenan pelaajat olivat paljon vastustajiaan nuorempia ja sen takia myös kooltaan pienempiä. Juuri ennen ensimmäistä peliä eräältä Murenan pelaajalta irtosi heiluva maitohammas ja samalla vastustajajoukkueen pelaajilla kasvoi jo parta. Sukeltajaliitossa oltiin kuitenkin ilahduneita siitä, että uppopallosarjaan tuli ihan pystymetsästä täysin uusi joukkue. Valmentaja Jussi Saari valittiinkin tämän takia vuonna 2008 Vuoden Uppopalloilijaksi. Murenan junioreiden uppopallojoukkue koki huippuhetkensä, kun he vuonna 2010 voittivat B-junioreiden, eli alle 18-vuotiaiden, Suomen Mestaruuden. Vuonna 2011 suuri osa junioreista alkoi jo olla sen ikäisiä, että joukkue siirtyi miesten 1-divisioonaan vahvistettuna niillä muutamalla aikuisella pelaajalla, joita Murenassa oli. Murenan joukkue sai myös vahvistuksia vantaalaisesta Hydromaniasta. Vuonna 2012 Murenan joukkue sijoittui miesten 1-divisioonassa hienosti 4:ksi ja vuonna 2013 vielä viidennelle sijalle, mutta se jäikin toistaiseksi viimeiseksi sarjakaudeksi Murenan osalta.

Uppopallotoiminta edellyttää aktiivista junioritoimintaa ja allasvuoroa. Muutamien väli vuosien jälkeen onkin ilo huomata, että kiinnostus uppopalloa kohtaan on kasvamassa. Allasvuoron palaaminen ja uudelleenelvytetty norppatoiminta antaakin hyvän toimintaedellytyksen myös uppopallon paluuseen Murenan toimintaan. Ehkä voimme pian pelata taas palloa pinnan alla Murenan joukkueessa?

Jussi Saari

Kuvat: Jukka Sorvisto

	Puheenjohtaja	Varapuheenjohtaja	Varainhoitaja	Sihteeri	Jäsen	Jäsen	Jäsen
2006	Ari Pajari	Tom Wahlstedt	Jussi Saari	Katja Karlsson	Katri Tuulensuu	Matti Luoma	Kari Salmi
2007	Thomas Tallqvist	Ari Pajari	Jussi Saari	Katja Karlsson	Yrjö Lintu	Jukka Peltonen	Kari Salmi
2008	Thomas Tallqvist	Björn Sonntag	Ari Pajari	Yrjö Lintu	Minna Holstein	Jukka Peltonen	Kari Salmi
2009	Thomas Tallqvist	Björn Sonntag	Pasi Lammi	Minna Holstein	Ari Pajari	Kari Salmi	Jukka Sorvisto
2010	Matti Luoma	Björn Sonntag	Pasi Lammi	Ari Pajari	Jussi Saari	Tapani Mäkelä	
2011	Matti Luoma	Tapani Mäkelä	Pasi Lammi	Anssi Tamminen	Jussi Saari	Ville Strandvall	Tom Wahlstedt
2012	Matti Luoma	Antti Linna	Markus Pyhäjärvi	Carl Wallén	Ville Strandvall	Anssi Tamminen	Tom Wahlstedt
2013	Anssi Tamminen	Antti Linna	Markus Pyhäjärvi	Carl Wallén	Oscar Weckman	Ville Strandvall	Kimmo Savikko
2014	Anssi Tamminen	Antti Linna	Markus Pyhäjärvi	Carl Wallén	Oscar Weckman	Ville Strandvall	Kimmo Savikko
2015	Anssi Tamminen	Antti Linna	Markus Pyhäjärvi	Carl Wallén	Oscar Weckman	Ville Strandvall	Kimmo Savikko
2016	Anssi Tamminen	Sami Heinonen	Markus Pyhäjärvi	Ville Strandvall	Oscar Weckman	Sami Heinonen	Björn Lundström
2017	Anssi Tamminen	Sami Heinonen	Markus Pyhäjärvi	Ville Strandvall	Oscar Weckman	Kari Kiviniemi	Björn Lundström
2018	Anssi Tamminen	Sami Heinonen	Markus Pyhäjärvi	Ville Strandvall	Oscar Weckman	Kari Kiviniemi	Jussi Ylänkö
2019	Anssi Tamminen	Sami Heinonen	Markus Pyhäjärvi	Ville Strandvall	Oscar Weckman	Kari Kiviniemi	Jussi Ylänkö
2020	Sami Heinonen	Kari Kiviniemi	Markus Pyhäjärvi	Mikaela Lindqvist	Oscar Weckman	Ville Strandvall	Eero Vihavainen
2021	Eero Vihavainen	Kari Kiviniemi	Markus Pyhäjärvi	Sami Heinonen	Mikaela Lindqvist	Aino Talvi	Björn Lundström
2022	Eero Vihavainen	Kari Kiviniemi	Markus Pyhäjärvi	Mikaela Lindqvist	Oscar Weckman	Aino Talvi	Björn Lundström
2023	Matti Luoma	Heidi Pernaa	Markus Pyhäjärvi	Pasi Grönberg	Oscar Weckman	Victor Gustafsson	Mikael Lindqvist
2024	Matti Luoma	Heidi Pernaa	Markus Pyhäjärvi	Therese Pihlström	Oscar Weckman	Victor Gustafsson	Pasi Grönberg
2025	Matti Luoma	Victor Gustafsson	Markus Pyhäjärvi	Therese Pihlström	Oscar Weckman	Daniel Shipilov	Pasi Grönberg

PALKITUT HENKILÖT

Vuosi	Vuoden sukeltaja	Vuoden tulokas	Vuoden hengenluoja
2011	Carl Wallén	Askolan majavat (Antti Linna, Aki Seppänen, Kari Järvinen, Kimmo Savikko)	Kari Salmi
2012	Lola Ottoson	Mats Tillman	Tapani Mäkelä
2013	Henry Klavér	Björn Lundström	Kari Järvinen
2014	Björn Lundström	Paul Andersson	Ronja Kivinen
2015	Aki Seppänen	Jiri Sariola	Sami Heinonen
2016	Jussi Ylänkö	-	Tapani Mäkelä
2017	Jiri Sariola	Thomas Hackman	Oscar Weckman
2018	Mats Tillman	Mikaela Lindqvist	Thomas Hackman
2019	Mikaela Lindqvist	Valkon VPK (Jesse Mettinen, Ville Sirola, Tanja Vihavainen)	Mats Tillman
2020	Odin Grönqvist	ei valittu koronatilanteen takia	Anssi Tamminen
2021	Björn Lundström	Jero Sirén	Saara Keskinen Heidi Pernaa
2022	Patrik Grönqvist	Kaapo Kuusela	Oscar Weckman
2023	Ville Strandvall	Therese Pihlström	Victor Gustafsson
2024	Dan Tallberg Therese Pihlström	Daniil Shipilov	Björn Lundström

trinket
painotalo

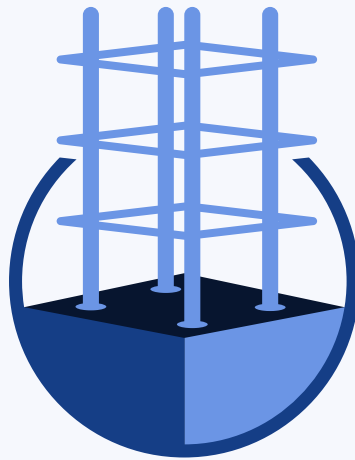
SUOMALAISTA
PALVELUA

**PAINOTUOTTEET
PINTAA SYVEMMÄLLE
NOPEASTI, HELPOSTI
JA KOTIMAISESTI**

www.trinket.fi
Hyttitie 4 B, 00700 Helsinki | Puh. (09) 350 90 700

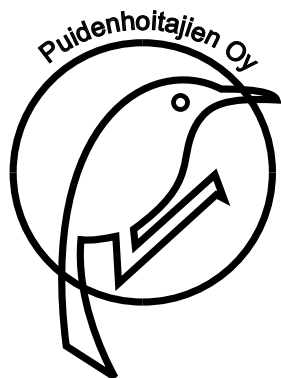
Senhän sanoo jälkikin.

trinket
painotalo

W&G KIINTEISTÖT OY

RÄÄTÄLÖIDYT TOIMITILAT

Puidenhoitajien Oy

DEFENDER of trees v. 1989

www.puidenhoitajat.fi

Vuosisadan vaihteen merenkulkua Pellingin vesillä

PARKKILAIVA FINLANDIN TUHO

Raumalla 1875 rakennettu parkkilaiva Finland oli rakennettu valtameripurjehduksia varten lähinnä kansainväliseen kaupankäyntiin sen aikaisen laivanvarustajataivan mukaisesti. Parkkilaiva Finland oli huomattavan suuri puinen purjealus, sen pituus oli noin 65 m ja 537 nettorekisteritonnia. Alus oli siirtynyt vuosisadan vaihteen tuntumassa 1888–1889 ahvenanmaalaisomistukseen Robert Mattsonin omistamaan varustamoon. 1900-luvun alun tuntumassa aika ei enää ollut otollinen Finland-parkin kaltaisille laivoille. Ne olivat rakennettu englantilaisten teeklipperien esikuvan mukaan käyttämään hyödyksi valtamerien pasaatituulia ja merivirtauksia, ja niillä oli tarkoitus ajaa pitkiä matkoja (legejä) yhteen suuntaan.

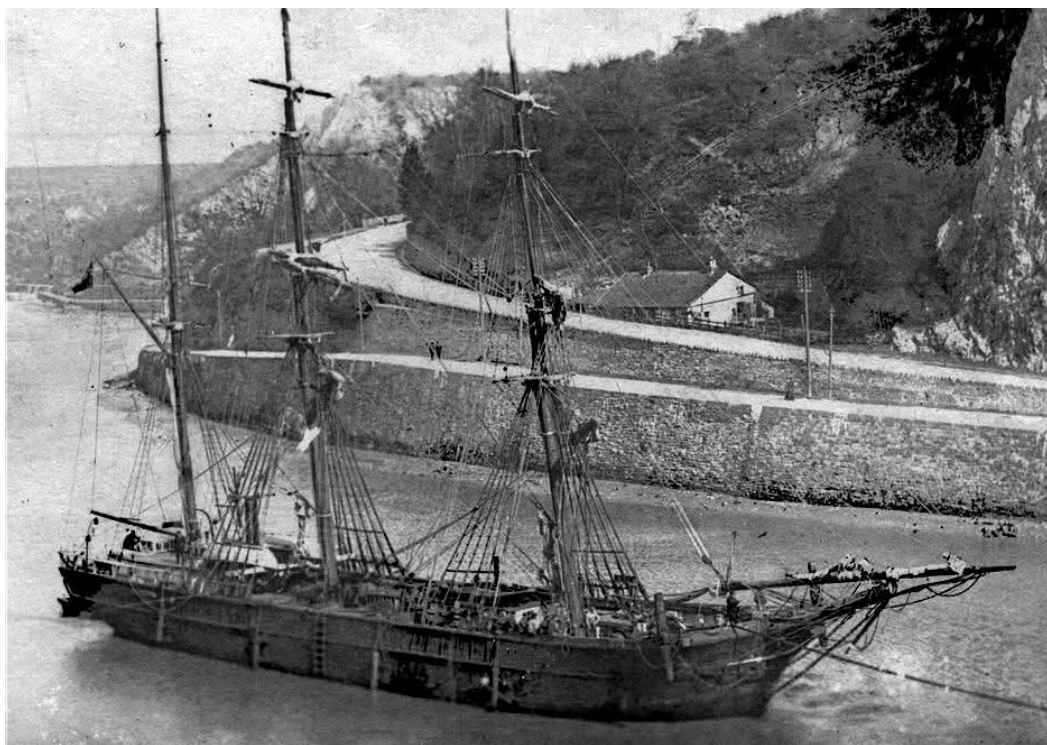
Höyrylaivat olivat tuolloin yleistymässä ja ne olivat luotettavampia kuin purjealukset, lähinnä rahtiaikojen tasaisuuden suhteen, jolloin höyryalukset saivat parhaiten maksetut rahdit ja purjealuksien jaettavaksi jäivät heikommin maksetut rahdit, mm. viljan, guanon, öljyn, suolan jne. kuljetukset.

Purjelaivojen kehityksessä yleistyivät valtamerillä 1800-luvun lopulla komposiittialukset ja teräsrunkoiset alukset ”tuulennaukijat” (windjammers), joiden kantavuus oli huomattavasti suurempi kuin puurunkoisten ja teoreettinen käyttöikäkin pidempi. Puisten valtamerilaivojen kilpailukyky oli olennaisesti heikentynyt valtamerillä ja niitä siirrettiin hiljalleen kotivesille palvelukseen tai pyrittiin myymään pois muihin tehtäviin kuten esim. proomuiksi. Finland siirrettiin Itämeren ja Pohjanmeren purjehduksiin 1906 tienoilla Etelä-Afrikan ja Englannin välisestä liikenteestä.

Raskaat valtamerialukset olivat erityisen hankalia käyttää Itämeren rannikkojen sokkeloisilla väylillä, puulaivojen manööveraukset olivat raskaita ja laivojen syväys oli suuri. Laivan kääntäminen saattoi kestää tunteja ja ajatellaanpa, minkälaista luoviminen silloin oli, myöskään Itämeren jäätävissä olosuhteissa märkien raakapurjeiden käsittely takilassa ei ollut kovinkaan turvallista tahi helppoa pienen miehistön voimin.

Tällaisena aikana Parkkilaiva Finland kohtasi matkansa päin Pellingin edustalla.

Laivaa oltiin hinaamassa 1.5.1914 Helsingistä Loviisaan Kapteeni Filip Erikssonin komennossa. Luotsia ei päätetty ottaa, koska hinaajan miehistö tunsu riittävän hyvin reitin. Forsby 1 ja Finlandin väliset hinausliinat eivät saaneet pidettyä laivaa kurssissa, köysiä selviteltiin ja hinaus jouduttiin keskeyttämään. Näiden toimien aikana laivat poikkisivat väylältä, joka oli merkitty tuon ajan mukaiseen tyyliin, eli nykyisin sitä luonnehdittaisiin varsin turvattomaksi. Saattue ajautui Grevesgrundin matalikolle Glosholman majakkasaaren eteläpuolella. Parkkialus Finland

juuttui matalikkoon eikä sitä saatu irrotettua suuresta varppaamisesta huolimatta. Alus kallistui oikealle kyljelleen ja noin puolet kansirakenteista jäi veden alle. Kapteeni päätti hankkia lisääpua ja paikalle saatiin lisähinausapua seuraavana päivänä hinaaja Arlan kuin myös luotsin hinaajalta. Laivan keinuessa karikolla sen perä hakkasi kiviä vasten ja tämän pelättiin aiheuttavan lisävuodon vesilinjan alapuolelle. Useista yrityksistä huolimatta kapteeni Eriksson ei saanut irrotettua laivaa karikolta ja laiva päätettiin hylätä.

Miehistön henkilökohtainen omaisuus ja arvokkaimmat tavarat toimitettiin talteen hinaajaan, riki kaadettiin mereen, jotta olisi voitu pelastaa köysistä ja muut rikin käyttökelpoiset tavarat vietiin hinauksessa pois.

Laiva jäi useiksi vuosiksi ns. pintahylkyksi, jota paikalliset asukkaat hyödynsivät kaikenlaisten rakennustarpeiden hankinnassa.

Nykyisin hylyn osia löytyy Grevesgrundin ympäriltä noin 8–20 m syvyydeltä alueelta. Sukellettaessa siellä voi aistia vanhan ison valtamerilaivan olemuksen, valtavat lankut ja kaaren kappaleet. Järeet pronssiniitit kertovat kyseessä olleen aikakautenaan arvokkaan laivan. Lisäksi Finlandin kaltaiset laivat puhuvat puolestaan siitä valtavasta kirvesmiestäidosta, jolla Suomessa kyettiin rakentamaan suuria mäntylaivoja valtameripurjehduksia varten.

Parkkilaiva Finland rakennettiin puualusten sesongin loppuvaiheessa, jolloin Suomen Pohjanlahden rannikon pienet kaupungit tuottivat runsaasti vastaavia aluksia. Puualusten aika alkoi maailman merillä kuitenkin olla ohitse, ja se synnytti juuret suomalaiselle telakkateollisuudelle.

Matti Luoma

TUKIJAT

Oweco Service

AMS Kirjanpito Oy

Talka Oy

Martin

Kinson Palvelut Oy

Vanhan Porvoon Panimo Oy

Image Design Oy

Akkukellari Oy Ab

Lehden paino ja taitto: Trinket Oy
Kannen kuva: Jukka Sorvisto
Takakannen kuva: Daniil Shipilov